

A tényfeltáró újságíró magányossága

Mitől váltam három év alatt oknyomozó riporterből szerencsétlen, tényfeltúró, neofita áderistává Magyarországon?

„Torkos Matild néhány évvel ezelőtt a Magyar Narancsban kiváló tényfeltáró riportokat írt a két nagy párt közös bujlijáról, és szenvedélyesen ostromozta a politikai határokon átvélő lophatnékot. És hová jutott a szerencsétlen a Magyar Nemzet nyúzdájában? Nyilván nem felejtette még el, hogy azok is lopnak, akikről ezt most már nem írhatja le, és a belészorult tudást neofita acsargással kompenzálja.”

(Révész Sándor a Beszélőben)

■ TORKOS MATILD

Megszoktuk már, hogy ha a lövészárkok baloldali tárja fel a tényeket az újságíró, akkor elfogulatlan, szakszerű, független, míg ha a jobboldalán teszi ezt, akkor a szakmához nem értő pártkatoná, elfogult sajtómunkás, legújabbban „felkért vagy kéretlen áderista” – mint ahogy azt Aczél Endre írta lapjában. („Áder János majdhogynem kimondta: az a bizonyos – most már nevezzük így – »harmadik ember« a bal(liberalis) oldal fizetett ügynöke volt. A tényfeltárók meg felkért vagy kéretlen áderisták, ezt viszont én mondom. A »provokátor – nem provokátor« irányba viszik az ügyet, s személyes tapasztalatból tudom, nem eredménytelenül.” Népszabadság, 2004. január 19.)

„Takaros riport – írja Várkonyi Tibor a Magyar Hírlapban (2004. január 19.) –, aki hinni akar, azzal azt igyekszik elhitetni, hogy mennyire igaza van az ellenzék vezető pártjának, amikor politikusai a Kinizsi utcai happeningről most már mint aljas provokációról beszélnek.”

Pedig Szarka Ágotával közösen írt cikkünk nem szól többről, mint hogy volt egy harmadik főszereplője is a zászlóégetésnek, akit senki nem keres.

Megszoktuk már, hogy a baloldali sajtóban tevékenykedő tényfeltáró újságíró magasztos és nemes célja soha nem a kormánybuktatás, még ha akad is olyan országos baloldali lap, ahol ezt szakterületének választhatta egy újságíró, míg munkatársai a pártok, minisztériumok, makro- vagy mikrogazdaság felosztásában követik az eseményeket, látják el információkkal az olvasót.

En is egy ilyen lapnál tartam fel korábban a tényeket a gazdasági rovat munkatársaként, tekintet nélkül arra, hogy a köznek okozott kárért mely politikai párthoz kapcsolhatók a felelősök. Ezért is okozott számomra lelkiismereti válságot, hogy a belpolitikai rovat tényfeltáró újságírójának a szakterülete, mint megtudtam, a kormánybuktatás volt (legalábbis az Orbán-kormány idején). Mégsem emiatt keltem át a lövészárkon. Több oka is volt. Az egyik például az, hogy korábbi, jobboldali sajtóorgánumokhoz szegődött munkatársaimra egyre gyakrabban használták jelzőként a balliberális lapoknál dolgozó újságíró kollégáim például a szélsőséges, sőt a „nettó-fasiszta” jelzőt. Ezt igaztalannak és felháborítósnak tartottam. És fájt nekem. Egyre inkább úgy éreztem: az én helyem is a megbélyegzettek között, odaát van, a lövészárkok túloldalán, ahol a pártállami múlttal nem rendelkező polgári kormány iránt lojális a sajtó.

Még akkor is, ha változatlanul nemzeti liberális a gondolkodásmódom, még akkor is, ha írásaimból gyakorta tetten érhető: rokonszenvezem a szociáldemokrata értékrenddel, de keresztényen családi gyökereim miatt sem maradhattam odaát, ennek indokára később visszatérek.

Egyszer például szeretetteljes humorral jegyezte meg egy kolléga egy balliberális hetilapnál, ahol azelőtt publikáltam: „te vagy a mi reformátusunk.”

A döntést a munkahely-változtatásról mégis akkor hoztam meg, amikor a Magyar Hírlap Rt., a régi lapom kiadója talán a több haszon elérése, talán a csökkenő példányszámból eredő kár enyhítése céljából a szerkesztőség alagsori könyvtárával szemben lévő szobába olyan hölgyeket telepített, akik szextelefon-szolgáltatást folytattak. Ez összeegyeztethetetlen volt puritán keresztényen neveltetéssel, és mert elfogadhatatlan számomra a nők szexuális tárgyként való kezelése, és különösen felháborított, hogy egy politikai lap tulajdonosa, a szakmai befektető teszi ezt haszonszerzés céljából. Sokkal elfogadhatóbb volt számomra, hogy olyan laphoz szegődjek, amelyet állami vállalatok támogatnak hirdetéseikkel egy olyan kormányzat idején, amikor a koalíciót rendszerváltó pártok alkotják.

A lövészárkok innesső oldalán a véleményemre is kíváncsiak a szerkesztőim, odaát kevésbé érdekelték őket, miről mit gondolok. Odaát szinte csak híreket írhattam és nehéz, munkaigényes

tényfeltáró cikkeket. Vélhetően nyílt hangú publicisztikáimnak köszönhetem, hogy az elmúlt három évben számos dehonesztáló, szakmai hitelem aláásó írás jelent meg munkáimról, például Vársárhelyi Mária tollából az Élet és Irodalom hasábjain. Ez a lap egyébként akkor, amikor a Magyar Hírlap munkatársa voltam, még szívesen közölte volna írásomat a Fidesz holdudvarához sorolt Tóth Bélának az 1994-es választási kampány idején elkövetett gazdasági machinációiról. Mondtam, szívesen, egy csomó más ügy is feldolgozásra vár a tarsolyomban, az ÉS munkatársaként sort keríthetek valamennyire, de őket külsős szerzőként csak a Tóth Béláról szóló megrendelt leleplező írás érdekelte. Nem írtam meg nekik. Az elmúlt három évben egyébként nem tet-

ságíró, „polgári tényfeltúró”, „szerencsétlen”, „neofita”, felkért vagy kéretlen áderista címkéket ragasztják rám. Áderista volnék hát úgy, hogy életemben nem beszéltem és nem cseréltem politikai eszmét névadómmal.

A legújabb támadást annak köszönhetem, hogy kollégáimmal utánajártunk egy rendelkezésünkre bocsátott dokumentumfilm által rögzített tényanyagnak a Tilos Rádió előtti zászlóégetésről. Megdöbbenünk azon, hogy bár számtalan vakuvillanás jelzi, hogy egy sötét kabátos fiatalamber szerepe nem lehet titok számos szerkesztőség – és a felvételeket állítólag összegyűjtő rendőrhatalóság – előtt, mégis napokig csupán kétszereplős volt az izraeli zászlót elégető csoportból kiválasztott gyanúsított kör.

lőzeti titkosrendőrség naponta fel-felbukkanó ügynökeinek szakmai segédletével.

De lássuk, mit gondolok a Tilos-botrányról.

A Tilos Rádió balliberális médiába beágyazott munkatársai több ízben durván megsértették a magyarországi keresztény és keresztény egyházak híveit és azokat az ateistákat, akiket keresztény vagy keresztényen szülő nevelt.

Nemcsak a keresztfákból lehet ugyanis egy jó kis tüzet rakni, hogy melegegjenek az emberek, hanem a sok hazugsággal megtöltött sajtótermékből is, amelyeket ez a Tilos Rádió sértéseit bagatellizáló szellemi elit állít elő nap mint nap, megsértve mindenkit, aki keresztény gyökerű és magyar.

Nemcsak a keresztrekre lehet apróhirdetéseket kitűzni, hanem a köztörvényes Berkowitz menőráira is – keresve a lóvá tett hatóságokat és bíróságokat, megnevezve az ájtatos zsidó kereskedőt védjegybitorlás miatt beperelő, magát megkárosítottak tartó magyar céget.

A közpénzből támogatott Tilos Rádió egyik műsorvezetője – még ha kápatosan is – arról tesz tanúbizonyságot, hogy ő bizony legszívesebben kiirtaná az összes keresztényt, egy másik neves rádiós meg arról értekezik, hogy Mária megesezt, gyermeke pedig tulajdonképpen egy zsidó fattyú. Amikor pedig sajtótájékoztató keretében rebegnek bocsánatkérést, ráerősítenek, szemmel láthatóan színjőzanul, hogy Jézus bizony-bizony egy zsidó fattyú. Majd beszáll a balliberális média színe-java, és magyarázzák a megmagyarázhatatlant. Eörsi István például Mária fogantatásának ateista megítéléséről értekezik szabadon a Soros pénzelt ÉS-ben.

Lovas István és Döbrenzei Kornél valóban gyűjtő hangú beszédet mondott ezek után a Tilos Rádió előtt. A szónokok a tüntetéseken már csak ilyenek: gyűjtő hangú beszédek mondanak. Ha ugyanis nem olyan ügy miatt hívják az embereket össze egy politikai tüntetésre, ahol nincs helye a gyűjtő hangú beszédnek, akkor nincs is létalapja a demonstrációnak. A Tilos Rádió elleni tüntetésnek jó oka volt. Lovas István és Döbrenzei Kornél pedig nem lépte át azt a határt, amit a szabad vélemény kinyilvánításának jogáról a magyar alkotmány megszab. Akinek nem tessék, fogja be a fülét.

Azt még nem tudjuk, hogy a zászlóégetés ötlete kié volt, mint ahogyan azt sem, ki vitte a zászlót a rádió elé. Tagadhatatlan, az eseményeket rögzítő fotók és filmfelvételek alapján, hogy a tüntetőknek nem volt ellenére az izraeli zászló elégetése.

Véleményem szerint helytelen volt Izrael zászlaját politikai tiltakozás gyanánt elégetni. Még akkor is az, ha a Tilos Rádió munkatársai az egyik adásban magukat zsidóknak mondták, a keresztények sértegetése ilyenformán nem csupán hívó és ateista ellentétből, sokkal inkább a hívók megalázásának szándékából fakad. Izrael Allamnak ugyanis semmi köze ahhoz, hogy magukat zsidóknak valló elmeháborodottak hülyeségeket beszélnek, vagy szándékosan sértegetik a keresztényeket.

Ugyanakkor ha egy médiumban ilyesmi sorozatosan előfordul, nem biztos, hogy az a médium normális viszonyok között megőrizheti sugárzási engedélyét és a kereszténygyalázó tevékenységéhez kapott állami támogatást. Azzal nekem semmi bajom, ha a Soros Alapítvány székháza elé kiállnak egy hordó tetejére, és mondják a magukét az alkotmányos véleménynyilvánítás jogának keretei között, de ezt ne tehessék államilag támogatott frekvencián.

Aczél lapja, az MSZP rész tulajdonában lévő Népszabadság pedig, úgy vélem, az ál-Teller-lel közzététele óta bajosan vindikálhatja magának a jogot arra, hogy a Magyar Nemzet tényfeltáró írását minősítse. Az mindenesetre magáért beszél, hogy a Magyar Hírlap mekkora elánal igyekszik felhívni olvasóik és a fekete kabátos zászlóégető figyelmét arra, hogy nem kötelező feljelenteni őt, és nem kötelező jelentkeznie sem.

Hiszen itt nem az a baj, hogy elégettek egy izraeli zászlót. Itt az a baj, hogy a „jobboldali szélsőséges csöcselék”, a polgári körök, amelyeket Orbán Viktor hívott életre, nem hajlandók már a sértésekre keresztényi megbocsátással reagálni, hanem néven nevezik a sértőt, ők is élni mernek a véleménynyilvánítás szabadságának jogával.

Egyébként a keresztényi megbocsátás csak azokat illeti, akik őszintén megbánják bűneiket, nem mondhatjuk ugyanis, hogy bocsásd meg nekik, Uram, mert nem tudják, hogy mit cselekszenek, ugyanis ők pontosan tudják, mit és miért és milyen mértékű következményekkel jár a cselekedetük.

Emlékezzünk csak, Jézus (nekik „zsidó fattyú”) mit cselekedett az elszemtelenedett kufárokkal: korbáccsal kergette ki őket Isten házából.